



LANDSTINGET BLEKINGE

PTP-program för Landstinget Blekinge



LANDSTINGET BLEKINGE

PTP-året

Ett PTP-år är en introduktion till arbetet som psykolog och är en mycket viktig del i yrkesutvecklingen. PTP-året skall vara ett år med både arbete och lärande vilket dels sker på ett ömsesidigt sätt via arbetsuppgifterna och handledningen kring dessa och dels sker via specifika inslag som skall bidra till en kunskapsutveckling under PTP-året.

Som utgångspunkt för hur en PTP-tjänstgöring skall vara utformad finns Socialstyrelsens föreskrifter om praktisk tjänstgöring för psykologer (SOF 2008:34). Dessa föreskrifter är obligatoriska. Utöver att följa Socialstyrelsens föreskrifter har Landstinget Blekinge också som målsättning att dessutom följa de rekommendationer som finns i PTP-handboken. Detta är en nationell handbok för praktisk tjänstgöring för psykologer där det finns mer detaljerade och långtgående rekommendationer för hur en PTP-tjänstgöring bör utformas för att PTP-psykologen skall kunna tillgodogöra sig PTP-året och utvecklas i sin yrkesroll så bra som möjligt. I PTP-handboken rekommenderas bland annat att arbetsgivaren bör erbjuda PTP-psykologer ett strukturerat PTP-program.

PTP-tjänster ingår också som en viktig del i landstingets långsiktiga satsning på rekrytering av framtida psykologer. Det är inte ovanligt att PTP-psykologer väljer att stanna i landstinget när de blivit legitimerade och PTP-tjänster kan relativt ofta omvandlas till ordinarie tjänster.

Handledning och utbildning under PTP-året

Landstinget Blekinge följer självklart Socialstyrelsens föreskrifter när det gäller handledning och handledarnas kompetens. Målsättningen är också att följa de rekommendationer avseende handledningen som finns i PTP-handboken. Handledningen hos huvudhandledaren är den mest centrala delen för PTP-psykologens utveckling av yrkesrollen under PTP-året och den skall ske regelbundet varje vecka. Det viktigaste fokuset i denna handledning skall vara utvecklingen av yrkesrollen men det är också viktigt att det även inom ramen för denna handledning skall finnas utrymme och möjlighet att samtala kring och hantera känslor som kan väckas i olika komplicerade situationer och som kan påverka PTP-psykologens yrkesutövande. I huvudhandledningen kan även ingå direkt metodhandledning kring till exempel bedömningar, utredningar och behandlingsinsatser samt handledning kring det så kallade "övriga psykologarbetet" som skall ingå i en PTP-tjänst. Metodhandledning kring alla delar av PTP-psykologens arbete måste ingå i en PTP-tjänst men metodhandledningen måste inte ske hos huvudhandledaren. Metodhandledning kan istället med fördel ske hos andra psykologer som engageras under PTP-året. Det skall dock vara uttalat hur uppdragen ser ut och att PTP-psykologen erbjuds regelbunden metodhandledning under hela sitt PTP-år. Metodhandledning behöver dock inte vara lika frekvent som huvudhandledningen. Både huvudhandledning och metodhandledning kan ske i gruppform där flera PTP-psykologer handleds samtidigt men alla PTP-psykologer bör också ges möjlighet till individuell handledning av huvudhandledaren med viss regelbundenhet och vid behov. Det är också självklart att PTP-psykologer deltar i den ordinarie handledning som övrig personalen oftast har.

Förutom föreläsningarna inom ramen för PTP-programmet finns det mycket ofta goda förutsättningar för PTP-psykologer att delta i andra utbildningsinsatser inom landstinget och



LANDSTINGET BLEKINGE

även ibland att gå externa kurser utifrån egna önskemål. Landstinget Blekinge har av tradition varit mycket positiva till vidareutbildning och personal inom landstinget har generellt en hög nivå avseende vidareutbildning utifrån behov och intresse. Detta är en tradition som Landstinget Blekinge avser att fortsätta även i framtiden eftersom investering i personalens kompetens är högt prioriterat för att kunna erbjuda medborgarna i Blekinge vård av hög kvalitet samt att kunna erbjuda anställda utveckling av den egna yrkeskompetensen.

PTP-programmet i Landstinget Blekinge

Undersökningar av vad psykologstudenter och PTP-psykologer efterfrågar under sin PTP-tjänst har visat att förekomsten av ett strukturerat PTP-program som komplement till den ordinarie PTP-handledningen skattas mycket högt. För att tillgodose detta behov och för att ytterligare öka kunskaps- och yrkesutvecklingen under PTP-året har Landstinget Blekinge sedan flera år därför ett PTP-program för alla PTP-psykologer i Landstinget. Även PTP-psykologer hos andra arbetsgivare är välkomna i programmet mot en mindre avgift.

Landstinget Blekinges PTP-programs syften är bland annat att:

- Tillhandahålla ett strukturerat, gemensamt och sammanhållet program under PTP-året.
- Erbjuder möjligheter för PTP-psykologerna att få inblick i och kunskap om olika arbetsplatser där psykologer är verksamma inom landstinget.
- Ordna föreläsningar och seminarier om relevanta områden.
- Ge PTP-psykologerna möjlighet att regelbundet träffas för att utbyta erfarenheter, kunskaper och reflektioner.
- Säkerställa att PTP-psykologerna får utrymme för egna auskultationer och studiebesök inom andra verksamheter än den egna och får utrymme för självstudier avseende teorier och metoder som är relevanta för arbetsplatsen.
- Ge PTP-psykologerna eller handledarna möjlighet att vid eventuellt behov få råd och hjälp av studierektorn om problemsituationer uppstår.
- Ordna tillfällen för handledarträffar.
- Ständigt utvärdera och utveckla både landstingets PTP-tjänster och PTP-programmet.



LANDSTINGET BLEKINGE

PTP-programmets upplägg

PTP-programmet är nästan alltid inplanerat till torsdageftermiddagar och alla dessa skall därför avsättas till PTP-verksamhet. PTP-programmet är uppbyggt terminsvis med uppehåll för sommar och jul. Vanligtvis består programmet av totalt cirka 40 eftermiddagar under ett PTP-år. PTP-programmet består av följande huvudpunkter:

- **Studiebesök och föreläsningar**

Dessa bokas av PTP-studierektorn och kan se olika ut från år till år. Ofta engageras psykologer vid olika enheter inom landstinget som föreläser om olika yrkesrelevanta ämnen eller håller i studiebesök där de berättar om sin verksamhet och sitt arbete som psykolog där. PTP-programmet består vanligtvis av cirka 18 studiebesök och föreläsningstillfällen under ett år.

- **Reflektionsträffar i PTP-gruppen**

Vid dessa träffar deltar enbart PTP-gruppen. Det är ett tillfälle att dela både erfarenheter och kunskaper och kan användas både till att samtala om hur man har det på sina respektive PTP-tjänster och till att samtala kring till exempel olika ämnen och teman som PTP-gruppen bestämmer i förväg. PTP-gruppen ansvarar själv för att boka lämplig lokal och vanligtvis växlar man mellan de arbetsplatser där de olika PTP-psykologerna tjänstgör. PTP-programmet består vanligtvis av sex reflektionsträffar i PTP-gruppen under ett år.

- **Utvärderingsträffar med PTP-gruppen och studierektorn**

Detta är tillfällen för PTP-psykologerna att både resonera inom PTP-gruppen och med studierektorn om sina erfarenheter och synpunkter. Det kan handla om erfarenheter och synpunkter på sina respektive PTP-tjänst och på PTP-programmet men kan även handla om andra ämnen som till exempel yrkesroll, professionsutveckling etc. Vanligtvis bokas två sådana tillfällen in under ett år.

- **Flexibel PTP-programtid**

Dessa eftermiddagar ingår i PTP-programmet men PTP-psykologen förfogar själv över innehållet. De skall dock alltid användas till utveckling och lärande i yrkesrollen på områden som är relevanta för den arbetsplats där PTP-tjänsten görs. De skall däremot inte användas till ordinarie arbetsuppgifter, handledning eller konferenser och inte heller till det så kallade "övriga psykologarbetet" som krävs för att erhålla psykologlegitimationen då detta skall ingå i det vanliga arbetet på arbetsplatsen. Den flexibla PTP-programtiden kan användas till egna PTP-aktiviteter eller samordnas med hela eller delar av PTP-gruppen utifrån överenskommelse. Det kan till exempel handla om extra studiebesök och auskultationer, studieträffar i PTP-gruppen för att utveckla och dela med sig av kunskaper och erfarenheter eller egenstudier av litteratur och instrument som är relevanta för verksamheten där PTP-tjänsten görs. Alla aktiviteter inom denna tid bokas av PTP-psykologen själv och skall göras i samråd med den egna PTP-handledaren och vid behov med närmsta chef. Vanligtvis består PTP-programmet av cirka 14 eftermiddagar för flexibel PTP-programtid på ett år.



LANDSTINGET BLEKINGE

Deltagandet i PTP-programmet

Landstinget Blekinge ser det som mycket angeläget att samtliga PTP-psykologer deltar i PTP-programmet eftersom detta dels bidrar till kunskaps- och yrkesutvecklingen för PTP-psykologerna och dels ger dem viktig kännedom om landstingets olika verksamheter. Närvaro är även mycket angeläget för att få igång konstruktiva samtal på föreläsningar och studiebesök samt på reflektionsträffar i PTP-gruppen. Deltagande i PTP-programmet och närvaro vid PTP-träffarna är därför obligatoriskt för PTP-psykologer i landstinget om inte särskilda skäl föreligger. Samtliga aktiviteter i PTP-programmet och resor till och från dessa i andra delar av landstinget än den egna arbetsplatsen räknas alltid som arbetstid och resor inom ramen för PTP-programmet bekostas av landstinget.

Studierektorsfunktionen

Som ansvarig för PTP-programmet finns en studierektor som är en av landstingets ordinarie psykologer som har uppdraget som studierektor på 10% av sin tjänst. Studierektorn ansvarar bland annat för att varje termin lägga upp PTP-programmet och boka föreläsare och studiebesök. Studierektorn kan också vara delaktig i rekrytering genom att vara på mässor och kongresser och informera på utbildningsorter. Studierektorn introducerar också samtliga PTP-psykologer till programmet genom ett individuellt möte i början på PTP-året. Vid två tillfällen under PTP-året träffar studierektorn också hela PTP-gruppen för att följa upp PTP-psykologernas situation samt få synpunkter och reflektioner på PTP-programmet och de olika PTP-tjänsterna.

Det är också möjligt för både PTP-psykologer och deras handledare att vid behov kontakta studierektorn om en situation uppstår där man behöver extra stöd eller råd. Vid situationer där PTP-psykologen inte anser att PTP-tjänsten eller handledningen håller tillräcklig kvalitet bör studierektorn kopplas in för samtal med berörda parter och diskussion kring eventuella förändringsbehov. I händelse av att handledaren bedömer att PTP-psykologen kan riskera att bedömas som olämplig eller riskerar att inte bli godkänd på sin PTP-tjänstgöring bör också studierektorn kontaktas för diskussion kring eventuella åtgärder eller insatser.

I slutet på PTP-året träffar studierektorn återigen alla PTP-psykologer individuellt för att ta del av upplevelser och synpunkter på PTP-tjänsten och PTP-programmet. Dessa utvärderingar ligger bland annat till grund för utvecklingen av PTP-tjänsterna och av PTP-programmet inför framtiden. Studierektorn sammanställer också statistik från de skriftliga utvärderingarna som PTP-psykologerna besvarar för att följa upp kvalitén på PTP-tjänster och PTP-programmet.

Studierektorn ordnar även handledarträffar där PTP-handledarna träffas och delar erfarenheter samt deltar själv i ett nätverk för studierektorer för PTP-program runt om i landet.

Kontaktuppgifterna till studierektorn för PTP-programmet i Landstinget Blekinge är:

Magnus Thern
Studierektor för PTP-programmet i Landstinget Blekinge
0455 – 73 59 28
magnus.thern@ltblekinge.se



LANDSTINGET BLEKINGE

Utvärdering

För att ständigt utveckla och förbättra landstingets PTP-tjänster och PTP-programmet träffar studierektorn PTP-gruppen två gånger under PTP-året och även alla PTP-psykologer individuellt vid början och slutet av PTP-året samt vid eventuella extra behov. Alla PTP-psykologer får också besvara en utvärderingsblankett i slutet på PTP-året för att fånga upp synpunkter och förbättringsförslag. Vid de utvärderingar som gjorts under de senaste fyra åren har PTP-psykologerna varit mycket positiva med ett genomsnittsbetyg på de olika frågorna om PTP-programmet på 8,9 på en skala från 1 till 10. Vi är väldigt glada och stolta för detta och vår målsättning är att kunna fortsätta erbjuda ett välfungerande PTP-program samt att utveckla det vidare för att passa PTP-psykologers behov och önskemål även i framtiden. Några kommentarer om PTP-tjänster och PTP-programmet i Landstinget Blekinge från utvärderingar som gjorts av tidigare PTP-psykologer är till exempel:

”Särskilt bra under mitt PTP-år var deltagandet i PTP-programmet. Bland annat att träffa de andra PTP-psykologerna där.”

”Mycket bra balans mellan eget ansvar och stöd/lärande. En bra övergång från det senare till det förra.”

”Generöst med handledning men samtidigt en tilltro till min egen kompetens. Bra och viktigt med PTP-program. Inte minst att regelbundet träffa andra PTP-psykologer.”

”Andrummen som PTP-programmet har gett från det övriga arbetet har varit särskilt bra och har inneburit balans.”

”Jag har tyckt att PTP-träffarna varit väldigt givande. Är helt nöjd med både relevans och utförande.”

”Jag vill särskilt lyfta fram möjligheten att kunna träffa andra PTP-psykologer på PTP-programmet. Det var ett bra forum för olika diskussioner”.

”Överlag är jag mycket nöjd med både arbetsuppgifter, kollegor, handledning och PTP-träffarna. En mycket bra start inför det framtida arbetslivet.”

”Under min PTP-tid har det varit mycket viktigt att få träffa andra PTP-psykologer. Jag har fått mycket kraft speciellt från reflektionsträffarna.”

”Studiebesöken i PTP-programmet har varit mycket givande!”

”Varierat arbete avseende både utredningar och behandlingar, möjlighet att få använda olika metoder.” ”Lärt mig otroligt mycket!”

”Trevlig arbetsplats med många trevliga kollegor”. ”Mycket bra handledning och PTP-handledaren var mycket tillgänglig”.

”Hela PTP-programmet har varit jättebra!”

”Goda möjligheter till och generöst med studiebesök.” ”Möjlighet till utbildning”.



LANDSTINGET BLEKINGE

Exempel på innehållet i ett års PTP-program

PTP-programmet för 2015 såg ut så här med schemalagd tid totalt 40 eftermiddagar:

- Utvärderingsträffar med studierektorn: 2 st
- Reflektionsträffar i PTP-gruppen: 6 st
- Flexibel PTP-programtid: 14 st
- Studiebesök och föreläsningar: 18 st
 - Chefskap
 - Barn och unga i Primärvården
 - Psykolog på Rehab
 - Att arbeta som Skolpsykolog
 - Therapeutic Assessment
 - Psykolog på Smärtkliniken
 - Sexologi och att arbeta som psykolog på Sexologmottagningen
 - MBHV-psykolog
 - Psykolog i Mellanvården i Vuxenpsykiatri
 - Psykolog på Habiliteringen
 - Psykolog på Arbetsförmedlingen
 - Ätstörningar och att arbeta som psykolog på Ätstörningsenheten
 - Psykolog på Minnesmottagning och Geriatrik
 - HBTQ-kompetens
 - MII-IBT inom Habiliteringen
 - Psykolog inom Barn- och Ungdomspsykiatri
 - Dissociativa syndrom
 - Psykolog inom Vuxenpsykiatri
 - Affektskola